

PRZEDMOWA

PREFACE

PRZEDMOWA DO TOMU XLIX

ZAGROŻENIA. ŚRODOWISKO — REGION — MIASTO — ESTETYKA

Środowisko, w którym żyjemy, z różnych powodów podlega nieustannym zagrożeniom. Zmagania z zagrożeniami, ich rozpoznanie i przeciwdziałania towarzyszą człowiekowi od zarania dziejów i są stałym elementem tworzenia kultur. Jak pokazuje historia, działalność człowieka też bywa zagrożeniem, nie tylko dla środowiska, ale także dla niego samego. Uwidaczniają to coraz bardziej odczuwalne zmiany klimatu, zagrożenia powodzią, ale i suszami. Wśród częściej charakteryzowanych są również globalizacja i zacieranie się tożsamości, niewystarczająca troska o dziedzictwo kulturowe, chaos przestrzenny i brak dostępu do natury. W obu kontekstach, zwłaszcza te najnowsze przykłady, można mnożyć. Koniec roku 2019 przyniósł pandemię,

a z nią globalne zmiany w większości dziedzin życia na całym świecie i przewartościowanie wielu kwestii, w tym też inne spojrzenie na zagrożenia lokalne i ponadlokalne.

Hasłem kolejnego — XLIX — numeru „Teki...” w 2021 roku są różnorodnie rozumiane zagrożenia — ich identyfikacja, ale przede wszystkim sposoby zapobiegania i przeciwdziałania. W kolejnych działach tomu — Cracoviana, Urbanistyka i Planowanie Przestrzenne, Architektura, Architektura Krajobrazu, Historia Architektury i Konserwacja Zabytków — Autorzy pokazują, że przyszłość będzie wymagać od nas lepszych miejsc, miast i krajobrazów.

Redakcja

PREFACE TO VOLUME XLIX

THREATS. ENVIRONMENT — REGION — CITY — AESTHETIC

The environment that we live in is under constant threat, and for various reasons. Struggles against threats, their identification and countering them have accompanied humanity since the dawn of history and are a constant element of culture formation. History has shown that human activity can be a threat as well, not only to the environment, but sometimes also humans. This is made ever more evident by increasingly observable climate change, the threat of flooding and draught. Those most often characterised also include globalisation and the disappearance of identity, insufficient care for cultural heritage, spatial chaos and the absence of access to nature. The list is long, especially so when the latest items are accounted for. The end of 2019 brought with it

a pandemic, and with it global change in most areas of our lives all over the world, and the re-evaluation of many problems, including as well as a different perspective of local and global threats.

The motto of the XLIX volume of “Teka...” in 2021 are threats, understood in a broad sense, their identification and, most importantly, methods of preventing and counteracting them. In the successive sections of the volume — Cracoviana, Urban and Spatial Planning, Architecture, Landscape Architecture, the History of Architecture and Heritage Conservation — Authors show that the future can require better places, cities and landscapes of us.

Editors